

Besluit

Ons kenmerk ACM/UIT/382030

Zaaknummer ACM/17/023457

Besluit tot vaststelling van de maximumprijs en de berekening van de eenmalige aansluitbijdrage en het meettarief warmteverbruik per 1 januari 2018

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 5, eerste lid, artikel 6, eerste lid en artikel 8, vijfde lid, van de Warmtewet.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Achtergrond.....	3
3	Juridisch kader.....	4
4	Berekening van maximumprijs, aansluitbijdrage en meettarief	9
	4.1 Maximumprijs.....	10
	4.2 Eenmalige aansluitbijdrage.....	15
	4.3 Het meettarief	16
5	Dictum.....	17
	Bijlage	18

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 5, eerste lid van de Warmtewet. Op grond hiervan stelt de ACM de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte (hierna: maximumprijs). Daarnaast bepaalt de ACM in dit besluit de eenmalige aansluitbijdrage voor een onvoorziene aansluiting op een bestaand warmtenet (hierna: eenmalige aansluitbijdrage) en het tarief voor de meting van het warmteverbruik (hierna: meettarief) die de warmteleverancier ten hoogste in rekening mag brengen.
2. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2018.

2 Achtergrond

3. De warmtemarkt bestaat uit de segmenten productie, levering en transport van warmte. Deze segmenten kunnen in handen van één of van verschillende partijen zijn. Bij productie is sprake van een vrije markt. Voor de levering en het transport van warmte is dit niet het geval. Verbruikers van warmte¹ kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport en de levering² willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de warmteleverancier die levert op het warmtenet³ waar zij een aansluiting op hebben. De warmteleverancier neemt zowel de levering als het transport voor zijn rekening. In de gas- en elektriciteitsmarkt zijn levering en transport gescheiden.
4. Daarnaast hebben verbruikers van warmte vaak ook geen toegang tot een gasnetwerk. De wetgever heeft daarom het zogenaamde Niet-Meer-Dan-Anders principe (hierna: NMDA-principe) gehanteerd als grondslag voor het vaststellen van de maximumprijs. Dit principe houdt in dat de maximumprijs bij warmtelevering niet hoger mag zijn dan de kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gemiddelde gebruik van gas als energiebron.
5. De wetgever heeft de ACM belast met de taak om de maximumprijs voor de levering van warmte vast te stellen. Daarnaast neemt de ACM in dit besluit ook de berekeningen op voor de aansluitbijdrage zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Warmtewet en het tarief voor de meting van het warmteverbruik zoals bedoeld in artikel 8, vijfde lid van de Warmtewet.

---

¹ Ingevolge artikel 1, onderdeel g van de Warmtewet is een verbruiker gedefinieerd als een persoon die warmte afneemt van een warmtenet en een aansluiting heeft van maximaal 100 kilowatt.

² Ingevolge artikel 1, onderdeel e van de Warmtewet is levering gedefinieerd als aflevering van warmte aan verbruikers.

³ Ingevolge artikel 1, onderdeel c van de Warmtewet is een warmtenet gedefinieerd als het geheel van tot elkaar behorende, met elkaar verbonden leidingen, bijbehorende installaties en overige hulpmiddelen dienstbaar aan het transport van warmte, behoudens voor zover deze leidingen, installaties en hulpmiddelen zijn gelegen in een gebouw of werk van een verbruiker of van een producent en strekken tot toe- of afvoer van warmte ten behoeve van dat werk.

3 Juridisch kader

Maximumprijs

6. Jaarlijks stelt de ACM in een maximumprijsbesluit de maximumprijs vast. De ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze maximumprijs tot stand is gekomen. In de volgende randnummers gaat de ACM daarom achtereenvolgens in op de relevante artikelen uit de Warmtewet, het Warmtebesluit⁴ en de Warmteregeling.⁵

De Warmtewet

7. De wettelijke grondslag voor het vaststellen van de maximumprijs is artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de Warmtewet:

*Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogste in rekening:
- de maximumprijs, bedoeld in artikel 5, eerste lid.*

8. Artikel 5, eerste lid van de Warmtewet luidt:

De Autoriteit Consument en Markt stelt de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte. Van het besluit tot vaststelling van een maximumprijs wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

9. De maximumprijs is gebaseerd op het NMDA-principe en bestaat uit een vast en variabel deel. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 5, tweede lid van de Warmtewet:

De maximumprijs:

- a. *is gebaseerd op de integrale kosten die een gebruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron. Deze kosten worden bepaald met de rendementsmethode;*
- b. *is opgebouwd uit een gebruiksafankelijk deel, uitgedrukt in een bedrag in euro per gigajoule, en een gebruiksonafhankelijk deel uitgedrukt in een bedrag in euro.*

10. De tarieven gelden voor de periode vanaf de inwerkingtreding van dit besluit tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit. Dit volgt uit artikel 5, derde lid van de Warmtewet:

De maximumprijs treedt in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en geldt tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs. Indien op 1 januari de maximumprijs voor dat jaar

---

⁴ Besluit van 10 september 2013, houdende regels ter uitvoering van de Warmtewet.

⁵ Regeling van de Minister van Economische Zaken van 4 september 2013, nr. WJZ/13132689, houdende uitvoering van het Warmtebesluit en de Warmtewet.

nog niet is vastgesteld, geldt de laatst vastgestelde maximumprijs tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs voor het volgende jaar.

11. De maximumprijs is de prijs die een warmteleverancier ten hoogste in rekening mag brengen. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 5, vierde lid van de Warmtewet:

Na de inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs, bedoeld in het derde lid, worden de prijzen voor levering van warmte die hoger zijn dan de maximumprijs van rechtswege gesteld op die maximumprijs.

12. Ingevolge artikel 5, vijfde lid van de Warmtewet wordt de berekeningswijze van de maximumprijs nader uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur:

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de elementen en wijze van berekening van de maximumprijs, bedoeld in het eerste lid. De voordracht voor deze algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Het Warmtebesluit

13. In het Warmtebesluit is de maximumprijsformule vastgelegd in artikel 2:

De maximumprijs voor de levering van warmte bestaat uit een gebruiksafhankelijk en gebruiksonafhankelijk deel en wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$P_{max_w} = VK_w + P_w * W_w$$

waarbij:

P_{max_w} = de maximumprijs voor de levering van warmte in het jaar t ;

VK_w = de vaste kosten in het jaar t , uitgedrukt in euro;

P_w = de variabele kosten in het jaar t , uitgedrukt in euro per gigajoule;

W_w = het jaarverbruik van de warmteverbruiker, uitgedrukt in gigajoule.

14. In artikel 3, eerste lid van het Warmtebesluit is het vaste deel van de maximumprijsformule uitgewerkt:

Het vaste deel wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$VK_w = VK_g + \Delta GK$$

en

$$\Delta GK = GK_g - GK_w - K_e$$

waarbij:

VK_w = de vaste kosten in het jaar t ;

VK_g = de jaarlijkse vaste kosten van het transport, de levering en de aansluiting van gas, bestaan uit:

- a. het gemiddelde van de vaste tarieven voor gaslevering van de bekende overeenkomsten tussen leverancier en verbruiker voor éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers, voor het jaar t ,
- b. het gewogen gemiddelde van de transportafhankelijke verbruikerstarieven voor afnemers met een G6 aansluitingen van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t ,
- c. het gewogen gemiddelde van de transportafhankelijke verbruikerstarieven voor de G6 aansluitingen van de netbeheerders van gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t , en
- d. het gewogen gemiddelde van de periodieke aansluittarieven voor de G6 aansluitingen van de netbeheerders van gastransportnetten, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t ;

ΔGK = het verschil in gebruikskosten; het verschil tussen de gebruikskosten bij het gebruik van gas als energiebron en de gebruikskosten bij het gebruik van warmte als energiebron;

GK_g = de gebruikskosten bij gas, bestaande uit:

- a. de kapitaalslasten van een cv-ketel; jaarlijkse afschrijvingslasten op basis van een lineaire afschrijving en vermogensvergoeding op basis van gemiddelde resterende levensduur en reële vermogenskostenvoet,
- b. de onderhoudskosten op basis van een jaarlijks onderhoudscontract,
- c. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t ;

GK_w = de gebruikskosten bij warmte, bestaande uit:

- a. de kapitaalslasten van een warmtewisselaar; jaarlijkse afschrijvingslasten op basis van een lineaire afschrijving en vermogensvergoeding op basis van gemiddelde resterende levensduur en reële vermogenskostenvoet
- b. de onderhoudskosten op basis van een jaarlijks onderhoudscontract,
- c. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t ;

K_e = de meerkosten van elektrisch koken.

15. In artikel 4 van het Warmtebesluit, lid 1 tot en met 3, is het variabele deel van de maximumprijsformule nader uitgewerkt:

1. Het variabele deel wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$P_w = P_g / (\eta * CV_g)$$

waarbij:

P_w = de variabele kosten in het jaar t , uitgedrukt in euro per gigajoule;

P_g = de gemiddelde gebruikafhankelijke gasprijs op basis van het gemiddelde van het gebruikafhankelijke deel van de overeenkomsten tussen leverancier en verbruiker van de bekende éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers inclusief energiebelasting, voor het jaar t , uitgedrukt in euro per m³;

CV_g = de bovenwaarde van de verbrandingswaarde van aardgas: 0,03517 GJ / Nm³;

η = het brandstofrendement van de warmteproductie.

2. Het brandstofrendement van de warmteproductie wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$\eta = 1/(\text{energie}_g)$$

waarbij:

η = het brandstofrendement van warmteproductie;

energie_g = energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning.

3. De energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$\text{energie}_g = \frac{VR * (1 + LVR)}{\eta_{ruimte}} + \frac{VT * (1 + LVT)}{\eta_{tap}}$$

waarbij:

VR = warmtevraag voor ruimteverwarming als percentage van de totale warmtevraag;

VT = warmtevraag voor warm tapwater als percentage van de totale warmtevraag;

LVR = procentuele leidingverlies bij ruimteverwarming;

LVT = procentuele leidingverlies bij tapwater;

η_{ruimte} = gemiddeld opwekrendement voor ruimteverwarming;

η_{tap} = taprendement.

16. In artikel 3, tweede lid en artikel 4, vierde lid van het Warmtebesluit is vastgelegd dat bij ministeriële regeling de parameters in de formule kunnen worden uitgewerkt:

Artikel 3, tweede lid:

Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de elementen, genoemd in het eerste lid.

Artikel 4, vierde lid:

Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de elementen, genoemd in het eerste lid, en worden de elementen, genoemd in het derde lid, vastgesteld.

De Warmteregeling

17. In artikel 2 van de Warmteregeling zijn enkele parameters voor de bepaling van de vaste kosten van de maximumprijs vastgelegd:

1. Voor het vaststellen van de maximumprijs wordt bij het berekenen van het verschil in gebruikskosten uitgegaan van;
  - a. een aanschafwaarde van een cv-ketel van: € 2.284,50,
  - b. een gemiddelde levensduur van een cv-ketel van 15 jaar,
  - c. een gemiddelde resterende levensduur van een cv-ketel van 7,5 jaar,
  - d. jaarlijkse onderhoudskosten van een cv-ketel van € 139,
  - e. een aanschafwaarde van een warmtewisselaar van: € 1.925,
  - f. een reële vermogenskostenvoet gebaseerd op de laatst bekende heffingsrente die door het Ministerie van Financiën is vastgesteld,
  - g. een gemiddelde levensduur van een warmtewisselaar van 15 jaar,
  - h. een gemiddelde resterende levensduur van een warmtewisselaar van 7,5 jaar,
  - i. jaarlijkse onderhoudskosten van een warmtewisselaar van € 44,77,
  - j. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t.
  - k. jaarlijkse meerkosten van elektrisch koken van € 20,68.
2. Voor de in dit artikel genoemde bedragen geldt het jaar 2014 als referentiejaar en worden deze bedragen voor latere jaren gecorrigeerd voor de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex.

18. In artikel 3 van de Warmteregeling zijn enkele parameters voor de bepaling van de variabele kosten van de maximumprijs vastgelegd:

- Bij de bepaling van de energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning wordt gebruik gemaakt van de volgende factoren:*
- a. warmtevraag voor ruimteverwarming als deel van de totale warmtevraag (VR), dat wordt vastgesteld op 0,79;
  - b. warmtevraag voor warm tapwater als deel van de totale warmtevraag (VT), dat wordt vastgesteld op 0,21;
  - c. leidingverlies bij ruimteverwarming (LVR), dat wordt vastgesteld op 0,05;
  - d. leidingverlies bij tapwater (LVT), dat wordt vastgesteld op 0,10;
  - e. gemiddeld opwekendement voor ruimteverwarming (η_{ruimte}), dat wordt vastgesteld op 0,94;
  - f. gemiddeld warm tapwater rendement (η_{tap}), dat wordt vastgesteld op 0,65.

Eenmalige aansluitbijdrage

Warmtewet

19. De wettelijke grondslag voor het berekenen van de eenmalige aansluitbijdrage is artikel 6, eerste lid, van de Warmtewet:

Indien door een leverancier bij een individuele afnemer een eenmalige aansluitbijdrage in rekening wordt gebracht voor een onvoorziene aansluiting op een bestaand warmtenet, bedraagt deze bijdrage maximaal hetgeen een gasverbruiker zou bijdragen in de situatie waarbij sprake is van aansluiting op een gasnet.

Warmtebesluit

20. In artikel 5 van het Warmtebesluit is bepaald op basis waarvan de eenmalige aansluitbijdrage dient te worden berekend:

De aansluitbijdrage voor een aansluiting op een bestaand warmtenet die door een leverancier bij een gebruiker of ontwikkelaar in rekening wordt gebracht is maximaal gelijk aan het gewogen gemiddelde tarief dat de Autoriteit Consument en Markt vaststelt voor het verzorgen van een aansluiting voor een G6 aansluiting voor gas, bedoeld in artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet.

Meettarief

Warmtewet

21. De wettelijke grondslag voor het berekenen van het meettarief voor warmteverbruik is artikel 2, derde lid, van de Warmtewet:

Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogte in rekening:

(...)

- c. Het tarief voor de meting van het warmteverbruik bedoeld in artikel 8, vijfde lid.

22. In artikel 8, vijfde lid, van de Warmtewet is bepaald op basis waarvan het meettarief dient te worden berekend:

Het tarief voor de meting van het warmteverbruik wordt vastgesteld op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t.

4 Berekening van maximumprijs, aansluitbijdrage en meettarief

23. In dit hoofdstuk geeft de ACM een toelichting op de wijze waarop de ACM de maximumprijs, de eenmalige aansluitbijdrage en het meettarief berekent.

24. Voordat de ACM de toelichting per tariefonderdeel geeft, maakt de ACM een algemene opmerking ten aanzien van het wegen van een aantal gastarieven. Het gaat hierbij om gastarieven die worden gehanteerd door de netbeheerders van de gastransportnetten, niet zijnde de beheerder van het landelijke gastransportnet (hierna: regionale netbeheerders).⁶ De ACM zal deze weging baseren op basis van de rekenvolumes van regionale

---

⁶ De weging geldt voor de volgende tarieven die worden gehanteerd door de regionale netbeheerders voor afnemers met een G6 aansluiting: de transportonafhankelijke en transportafhankelijke tarieven, de periodieke en eenmalige aansluittarieven en de meettarieven.

netbeheerders. De ACM sluit hierbij aan bij de toelichting in het Warmtebesluit, waarin het volgende staat:

Bij de bepaling van tarieven van netbeheerders wordt in het algemeen gebruik gemaakt van een gewogen gemiddelde van alle regionale netbeheerders. Deze weging kan geschieden op basis van de door de ACM vastgestelde rekenvolumes.

De relevante rekenvolumes betreffen hierbij de rekenvolumes voor het jaar 2018 die onderdeel zijn van de tarievenbesluiten gas van 23 november 2017 voor het jaar 2018 van de regionale netbeheerders⁷ (hierna: tarievenbesluiten gas 2018). De ACM maakt een weging door de relevante tarieven te vermenigvuldigen met de bijbehorende rekenvolumes, en het resultaat te delen door de som van de gebruikte rekenvolumes.

25. In de bijlage van dit besluit presenteert de ACM de resultaten van enkele belangrijke formules uit het Warmtebesluit waarmee zij de maximumprijs berekent. De ACM zal daarnaast op haar internetpagina⁸ de berekeningen (in Excel-format) uit dit hoofdstuk publiceren.

4.1 Maximumprijs

26. ACM berekent de maximumprijs op basis van de methode uit het Warmtebesluit. Deze methode geeft in formules weer hoe de ACM de maximumprijs dient te bepalen. De ACM heeft deze formules ingevuld met de benodigde gegevens. Deze gegevens zijn deels afkomstig uit de Warmteregeling en ook deels gebaseerd op de tarievenbesluiten voor de regionale netbeheerders. Hieronder licht de ACM de berekening van de maximumprijs nader toe, met name op punten waarin het Warmtebesluit niet geheel eenduidig is.
27. ACM kijkt voor de bepaling van de maximumprijs naar de referentiesituatie waarin een consument een gasaansluiting heeft. Op basis van deze referentiesituatie en eventuele verschillen in bijvoorbeeld verbruikskosten tussen gas en warmte bepaalt de ACM het gebruiksfafhankelijke en gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs. De ACM werkt dit hieronder nader uit. Ook gaat de ACM eerst kort in op enkele algemene uitgangspunten, zoals de toepassing van indexatie en de gasleveringstarieven die de ACM in de berekening gebruikt.

Algemeen

28. De financiële parameters uit de Warmteregeling zijn uitgedrukt in prijspeil 2014 incl. BTW. Om de maximumprijs voor het jaar 2018 te bepalen dient de ACM deze parameters in prijspeil 2018 uit te drukken door gebruik te maken van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: CPI). In de Warmteregeling staat geen definitie van de

---

⁷ Zie www.acm.nl.

⁸ Zie www.acm.nl.

relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. De ACM sluit daarom aan bij de definitie van de CPI uit artikel 81b, eerste lid onder d. van de Gaswet:

Cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Gelet op deze definitie bedraagt de CPI voor de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 (hierna: CPI 2015; CPI 2016; CPI 2017; CPI 2018) respectievelijk 1,0%, 0,8%, 0,2% en 1,4%. De ACM brengt het prijspeil van een financiële parameter naar het jaar 2018 door het bedrag in prijspeil 2014 te verhogen met de CPI voor de tussenliggende jaren. Zie hiervoor de onderstaande formule.

$$(1) \quad \text{Financiële parameter in prijspeil 2018} = \text{Financiële parameter in prijspeil 2014} * (1+\text{CPI 2015}) * (1+\text{CPI 2016}) * (1+\text{CPI 2017}) * (1+\text{CPI 2018})$$

29. ACM rondt in de tussenberekeningen geen waarden af. De ACM rondt alleen de einduitkomst, welke bestaat uit het gebruiksonafhankelijke en het gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs, af op 2 decimalen conform de huidige warmtetarieven.

Leveringstarieven gas

30. Voor de berekening van zowel het gebruiksonafhankelijke als het gebruiksfafhankelijke deel van de maximumprijs zijn leveringstarieven van gas nodig. In het Warmtebesluit wordt hierbij voorgeschreven dat een middeling dient plaats te vinden van de prijzen van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers. De ACM heeft hierbij gebruik gemaakt van de gasgegevens die de ACM tot haar beschikking heeft voor de uitvoering van haar taak zoals bedoeld in artikel 44, tweede lid van de Gaswet. De ACM heeft hierbij ten eerste vastgesteld dat Eneco Retail B.V. (hierna: Eneco), Essent Retail Energie B.V. (hierna: Essent) en N.V. Nuon Sales Nederland (hierna: Nuon) de drie grootste Nederlandse gasleveranciers zijn. Vervolgens maakt de ACM per gasleverancier een inventarisatie van de bekende éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief die per 1 januari 2018 aanvangen. De ACM constateert hierbij dat er per gasleverancier verschillende producten worden aangeboden. Het betreffen naast de standaardproducten ook niet-standaardproducten, zijnde goedkopere actieproducten, duurdere groene producten⁹ en producten voor exclusief zakelijke klanten. De ACM heeft hierbij gekozen om alleen de standaardproducten voor huishoudens mee te nemen in de berekening van de maximumprijs. Alle drie de gasleveranciers hebben één standaardproduct voor huishoudens met een vaste prijs voor éénjaarscontracten, welke de

⁹ Vaak wordt met 'groen' gas de compensatie van CO₂-uitstoot bedoeld door te investeren in duurzame producten, zoals projecten waarin bomen worden geplant.

ACM meeneemt in de berekening van de maximumprijs.¹⁰ Hieronder geeft de ACM de standaardproducten per gasleverancier aan.

Tabel 1: Standaardproducten per gasleverancier

Gasleverancier	Productnaam
Eneco	AardGas 1 jaar
Essent	ZHG Gas 1 jaar
Nuon	VastePrijsGas 1 jaar

31. Bij de berekening van de maximumprijs gebruikt de ACM de standaardproducten voor huishoudens omdat deze producten het meest representatief zijn. Gasverbruikers zijn immers overwegend huishoudens en zijn veelal verbruikers met een standaardproduct. De groene producten worden vaak gekozen door een kleinere groep milieubewuste verbruikers. De ACM acht deze groep niet representatief, omdat het merendeel van de verbruikers aangeeft niet bereid te zijn om meer te betalen vanuit milieuoverwegingen.¹¹ Actieproducten worden hiernaast vaak gekozen door een kleinere groep prijsbewuste klanten die actief op zoek zijn naar goedkope deals. De ACM acht ook deze groep niet representatief, omdat de meerderheid van de gasverbruikers niet actief op zoek gaat naar goedkope deals.¹² Ten slotte vindt de ACM ook de producten voor zakelijke klanten niet representatief, omdat het merendeel van de gasverbruikers huishoudelijke verbruikers betreft.
32. ACM heeft ook de mogelijkheid bekeken om meerdere gasprijzen, en daarmee ook niet-standaardproducten, mee te nemen in de berekening van de maximumprijs. Dit zou kunnen leiden tot een hogere representativiteit van de totale groep verbruikers. Hiervoor is een weging van de gasprijzen nodig die rekening houdt met de mate waarin een bepaald product wordt afgenomen. Het wegen van gasprijzen is echter niet mogelijk op basis van de bepalingen uit het Warmtebesluit. Artikel 3, eerste lid sub a en artikel 4, lid 1 van het Warmtebesluit schrijven voor dat een gemiddelde gasprijs wordt berekend. Het meenemen van niet-standaardproducten in dit (ongewogen) gemiddelde kan leiden tot onevenredige uitkomsten. Dit is het geval wanneer er naar verhouding meer actieproducten dan wel groene

---

¹⁰ In het geval dit producten betreft waarbij een lagere vaste prijs geldt bij het afnemen van gas én elektriciteit (zogenaamde 'dual fuel producten'), hanteert ACM deze lagere vaste prijs in de berekening van de maximumprijs. De meeste huishoudens in Nederland die gas afnemen hebben namelijk een contract voor zowel gas als elektriciteit. *Trendrapportage Marktwerking en Consumentenvertrouwen in de energiemarkt Tweede halfjaar 2014*, 30 april 2015, ACM (www.acm.nl).

¹¹ In de rapportage "Stand van zaken op de energiemarkt", d.d. 30 april 2014, te vinden op www.acm.nl, geeft 75% van de respondenten aan niet meer te willen betalen voor groene stroom. De ACM verwacht dat dit ook geldt voor groen gas.

¹² In de rapportage "Stand van zaken op de energiemarkt", d.d. 30 april 2014, te vinden op www.acm.nl, geeft 72% van de respondenten aan dat ze niet op zoek gaan naar informatie over energiebedrijven anders dan de eigen leverancier. Ongeveer 22% denkt over te stappen naar een andere leverancier en circa 28% wilt bij de eigen leverancier een ander contract. De ACM acht dit representatief voor gasverbruikers, en verwacht daarom dat het overgrote deel van de gasverbruikers niet actief op zoek gaat naar goedkope deals.

producten zijn, wat leidt tot een gemiddelde prijs die onterecht te laag dan wel te hoog zal zijn. De ACM acht dit niet gewenst.

Gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs

33. Het gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs bestaat uit verschillende onderdelen. Allereerst bepaalt ACM de jaarlijkse vaste kosten van de levering, het transport en de aansluiting van gas. Vervolgens telt zij hier het verschil tussen de gebruikskosten bij het gebruik van gas als energiebron en de gebruikskosten bij het gebruik van warmte als energiebron bij op. De ACM berekent deze onderdelen als volgt.
34. De jaarlijkse vaste kosten voor de levering van gas bepaalt de ACM op basis van het gemiddelde van het gebruiksonafhankelijke deel van de prijzen voor gaslevering die gelden per 1 januari 2018 voor de standaardproducten met een vaste prijs voor één jaar van Eneco, Nuon en Essent zoals uiteengezet in randnummer 30.
35. De jaarlijkse vaste kosten voor het transport van gas bestaan uit het transportonafhankelijke en transportafhankelijke deel. Deze bepaalt de ACM op basis van het gewogen gemiddelde van de tarieven voor G6 aansluitingen van de regionale netbeheerders voor het jaar 2018. De ACM stelt ten eerste vast dat G6-aansluitingen in de TarievenCode gas zijn gedefinieerd als aansluitingen met een maximale capaciteit van 10 m³(n)/h. Het transportafhankelijke deel van de transportkosten kan verschillen voor G6 aansluitingen afhankelijk van het jaarverbruik. Het Warmtebesluit gaat hierbij uit van een gemiddeld huishouden in de gassituatie. Een gemiddeld huishouden heeft een jaarverbruik van circa 1.500 m³. Bij het berekenen van het transportafhankelijke deel van de transportkosten gaat de ACM daarom uit van een rekencapaciteit van 3 conform de TarievenCode gas.¹³ Het transportafhankelijke deel berekent de ACM vervolgens door het capaciteitsafhankelijk tarief uit het tarievenbesluit voor regionale netbeheerders gas voor het jaar 2018 te vermenigvuldigen met deze rekencapaciteit van 3. Conform het Warmtebesluit berekent de ACM vervolgens het gewogen gemiddelde van de regionale netbeheerders op basis van de rekenvolumes voor beide delen van de kosten voor transport (transportonafhankelijke en transportafhankelijke deel).
36. De jaarlijkse vaste kosten voor de aansluiting van gas bepaalt de ACM op basis van het gewogen gemiddelde van de periodieke aansluitvergoedingen voor de G6 aansluitingen van de regionale netbeheerders voor het jaar 2018. Dit betreffen in het tarievenbesluit de periodieke aansluitvergoedingen voor lage druk aansluitingen van 0 t/m 10 m³(n)/h. Conform het Warmtebesluit bepaalt de ACM het gewogen gemiddelde op basis van de rekenvolumes van de netbeheerders.
37. ACM bepaalt het verschil in gebruikskosten door eerst de gebruikskosten bij gas te bepalen en hierop twee kostenposten in mindering te brengen: de meerkosten van elektrisch koken

---

¹³ Zie de Tarievencode Gas op www.acm.nl. De rekencapaciteiten voor G6-aansluitingen zijn 1,5 bij een jaarverbruik tot 500 m³, 3 vanaf een jaarverbruik van 500 m³ tot 4.000 m³ en 6 wanneer het jaarverbruik minimaal 4.000 m³ bedraagt.

en de gebruikskosten bij warmte. Het Warmtebesluit en de Warmteregeling geven hiertoe vrijwel alle formules en parameters om deze te berekenen. De meerkosten van elektrisch koken zijn hierbij becijferd op een vast bedrag welke is opgenomen in de Warmteregeling. Onderdeel van de gebruikskosten vormen de kapitaalslasten, naast de onderhouds- en meetkosten. De onderhoudskosten zijn opgenomen in de Warmteregeling en de meetkosten bepaalt de ACM in het huidige besluit in randnummer 45. De kapitaalslasten bepaalt de ACM voor de gas- en warmtesituatie op een gelijke wijze. Enige verschil hierbij vormt de aanschafwaarde, deze ligt hoger voor een cv-ketel dan voor een warmtewisselaar. De kapitaalslasten bestaan uit de optelsom van de jaarlijkse afschrijvingslasten en de vermogensvergoeding. De jaarlijkse afschrijvingslasten bepaalt de ACM door de aanschafwaarde te delen door de gemiddelde levensduur (15 jaar). De vermogenskostenvergoeding bepaalt zij conform het Warmtebesluit op basis van de gemiddelde resterende levensduur en de reële vermogenskostenvoet. Dit komt feitelijk neer op de vermenigvuldiging van 50% van de aanschafwaarde met de reële vermogenskostenvoet. De reële vermogenskostenvoet bepaalt de ACM conform de Warmteregeling op basis van de laatst bekende heffingsrente zoals door het Ministerie van Financiën vastgesteld. De heffingsrente wordt sinds 1 januari 2013 belastingrente genoemd. Deze is sinds 1 april 2014 ongewijzigd en staat op 4%.¹⁴ Deze rente is echter een nominale vermogenskostenvoet. Op basis van onderstaande formule berekent de ACM de reële vermogenskostenvoet. Deze berekeningswijze is de gebruikelijke berekeningswijze in de financiële wereld.

$$(2) \quad \text{Reële vermogenskostenvoet} = (1 + \text{heffingsrente}) / (1 + \text{CPI 2018}) - 1$$

Gelet op bovenstaande formule bedraagt de reële vermogenskostenvoet 2,56%.¹⁵

Gebruiksafhankelijke deel van de maximumprijs

38. Het gebruiksafhankelijke deel van de maximumprijs berekent de ACM door eerst het gemiddelde van de gebruiksafhankelijke gasprijs (inclusief energiebelasting en opslag duurzame energie) te bepalen. Dit is een bedrag in euro per m³ gas. Vervolgens zet zij dit bedrag via diverse formules en parameters uit het Warmtebesluit en de Warmteregeling om in een bedrag in euro per GJ. Deze omzetting is een invulexercitie, welke geen nadere uitleg behoeft. De ACM licht de totstandkoming van de gebruiksafhankelijke gasprijs echter nog wel nader toe.
39. ACM berekent de gemiddelde gebruiksafhankelijke gasprijs op basis van het gemiddelde van het gebruiksafhankelijke deel van de prijzen voor gaslevering die gelden per 1 januari 2018 voor de standaardproducten met een vaste prijs voor één jaar van Eneco, Nuon en Essent zoals de ACM presenteert in randnummer 30. Omdat de ACM dient uit te gaan van een gemiddeld huishouden telt de ACM hierbij de energiebelasting voor de categorie 0-5000 m³

¹⁴ Zie www.belastingdienst.nl.

¹⁵ Voor de leesbaarheid is dit percentage hier afgerond op 2 decimalen. In de berekening zelf gebruikt ACM een onafgeronde waarde.

op die geldt voor het jaar 2018, zijnde EUR 0,26001 per m³ (excl. BTW). Tenslotte voegt de ACM de opslag duurzame energie voor de categorie 0-170.000 m³ hieraan toe zoals die geldt voor het jaar 2018, zijnde EUR 0,0285 per m³ (excl. BTW).

4.2 Eenmalige aansluitbijdrage

40. Het Warmtebesluit beschrijft in artikel 5 de methode waarmee de ACM de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte dient te bepalen. De ACM werkt deze methode als volgt uit. Ten eerste constateert zij dat het Warmtebesluit geen expliciet onderscheid maakt in de lengte van de aansluiting, terwijl dit in de gassituatie wel wordt gedaan. Voor aansluitingen die langer zijn dan 25 meter gelden voor gas aanvullende tarieven per meter. De ACM is van mening dat het niet de bedoeling is van het Warmtebesluit om dit onderscheid te negeren in de warmtesituatie, aangezien dit in zou gaan tegen het uitgangspunt van het NMDA-principe. De ACM berekent daarom twee afzonderlijke tarieven met betrekking tot de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte, namelijk:
- De eenmalige aansluitbijdrage voor aansluitingen tot en met 25 meter;
  - De eenmalige aansluitbijdrage per meter voor zover de aansluitlengte langer is dan 25 meter.
41. ACM gebruikt hiervoor de tarieven en rekenvolumes uit het tarievenbesluit voor regionale netbeheerders gas voor het jaar 2018. De tarieven zijn in deze tarievenbesluiten bepaald per aansluitcategorie. Een G6 aansluiting heeft hierbij volgens de Tarievcodes Gas¹⁶ een maximale aansluitcapaciteit van 10 m³(n)/uur. De ACM hanteert daarom de eenmalige aansluitbijdragen en rekenvolumes uit de categorie 0 t/m 10 m³(n)/uur voor het bepalen van de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte. Hierbij maakt de ACM onderscheid naar de eerder genoemde twee tarieven.
42. ACM bepaalt vervolgens per categorie het gewogen gemiddelde. Dit doet de ACM door per categorie de geselecteerde tarieven van regionale netbeheerders te wegen met de corresponderende rekenvolumes. De prijzen in het Warmtebesluit worden bepaald inclusief BTW. De ACM bepaalt dit tarief daarom ook inclusief BTW (21%) en rondt af op 2 decimalen conform de gastarieven. Dit resulteert in de volgende eenmalige aansluitbijdragen voor warmte:
- Eenmalige aansluitbijdrage voor aansluitingen tot en met 25 meter: EUR 1037,78 (inclusief BTW);
  - Eenmalige aansluitbijdrage per meter voor zover de aansluitlengte langer is dan 25 meter: EUR 33,77 (inclusief BTW).

---

¹⁶ Zie www.acm.nl.

4.3 Het meettarief

43. Ingevolge artikel 8, vijfde lid van de Warmtewet dient de ACM het meettarief te berekenen op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de regionale netbeheerders (hierna: gewogen meettarief gas) voor het jaar t.
44. Voor het jaar 2018 berekent de ACM het meettarief door deze gelijk te stellen aan het meettarief gas voor het jaar 2018. Voor het jaar 2018 past de ACM geen weging toe op de meettarieven gas van de regionale netbeheerders, omdat deze identiek voor alle netbeheerders zijn.¹⁷ Een weging levert in dat geval hetzelfde op als het meettarief gas van een willekeurige regionale netbeheerder. In de toekomst kunnen de meettarieven gas van regionale netbeheerders echter wel verschillen, waardoor een weging op basis van rekenvolumes in dat geval wel noodzakelijk kan zijn.
45. ACM heeft het meettarief gas voor het jaar 2018 vastgesteld voor alle regionale netbeheerders op EUR 20,96 (exclusief BTW) per besluit van 23 november 2017.¹⁸ De ACM stelt het meettarief voor warmteverbruik derhalve gelijk aan dit tarief. De prijzen in het Warmtebesluit worden bepaald inclusief BTW. De ACM bepaalt dit tarief daarom ook inclusief BTW (21%), hetgeen resulteert in een meettarief van EUR 25,36. De ACM rondt hierbij af op 2 decimalen conform het meettarief gas.

---

¹⁷ ACM stelt één meettarief vast voor alle regionale netbeheerders gas. De ACM gaat bij de berekening van het meettarief uit van dit maximum tarief voor alle regionale netbeheerders, conform de bedoeling van het Warmtebesluit.

¹⁸ Met kenmerk ACM/DE/2017/206307.

5 Dictum

46. Op grond van artikel 5, eerste lid van de Warmtewet stelt de Autoriteit Consument en Markt de maximprijs voor levering van warmte voor het jaar 2018 volgens onderstaande formule vast.

$$P_{maxw} = 309,52 + 24,05 * Ww \text{ (EUR incl. BTW),}$$

waarbij Ww = het jaarverbruik van de warmteverbruiker, uitgedrukt in gigajoule.

47. Van dit besluit zal de ACM mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal de ACM dit besluit publiceren op haar website (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de ACM.

48. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2018.

Den Haag,

Datum: 21 december 2017

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.
mr. P.J.H. Benner
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Bijlage

Belangrijke parameters voor berekening Maximumprijs 2018

Parameter	Uitkomst*	EUR incl. of excl. BTW
P_{maxw}	$309,52 + 24,05 * Ww$	incl.
VKw	309,52	incl.
Pw	24,05	incl.
VKg	168,50	excl.
VKg onderdeel a	40,33	excl.
VKg onderdeel b	18,00	excl.
VKg onderdeel c	81,97	excl.
VKg onderdeel d	28,21	excl.
ΔGK	87,30	excl.
GKg onderdeel a	155,24	excl.
GKg onderdeel b	118,83	excl.
GKg onderdeel c	20,96	excl.
GKg	295,02	excl.
GKw onderdeel a	130,81	excl.
GKw onderdeel b	38,27	excl.
GKw onderdeel c	20,96	excl.
GKw	190,04	excl.
Ke	17,68	excl.
Pw	19,87	excl.
Pg	0,56	excl.
energie g	1,24	n.v.t.
η	0,81	n.v.t.
CVg	0,03517	n.v.t.

*Tussenberekeningen worden niet afgerond door de ACM.